

Trhaja ob 4 jutraj.

štane celoletno... 180 K
mesечно... 15
za zasled. ozemlje 300
za inozemstvo... 400

Oglas za vsak mm višine
 Stolpa (58 mm) 3 K
mal oglas do 30 mm
 stolpa (58 mm) . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.
Upravništvo:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 36.
Račun kr. poš. čet. urada
št. 11.942.

Beograd, 26. februarja.

Zaključen je politični del ustavnega teksta. Lahko se reče, da je bilo v ustavni borbi odločilno, da so za najtežja vprašanja najdene ugodne rešitve ali pa so vsaj že ugotovljene glavne smerice sporazuma. Med tem ko radikalcji konservativno iznašajo samo vladni načrt, ki je v marsičem, zlasti pa v modernih aktualnih vprašanjih nedostaten, vrši demokratijski klub vlogo bojovnika za najnaprednejše formulacije in gradi mostove socialno-radikalnim strujam in drugim strankam, da spravijo v ustavo tudi ono, kar smatrajo za potrebno. Predvsem pa je konstatirati znatno zblížanje z zemljoradniki na eni in z muslimani na drugi strani.

Zemljoradniki žele dati ustavi nekaj več gospodarskega lica, in priznati se jim mora, da je nekaj njihovih idej dobrih. Seveda večina njihovih predlogov ne spada v ustavo in nekaj je zraven tudi smeti. Mnogo se bo našlo v naši ustavi določb, ki so v rokah protivnih vlad dobre, v rokah prave vlade pa zlata vredne. Prispelo se je do formulacije socialno-ekonomskih odnosa. Težkoče so tudi z agrarno reformo i. s. predvsem v vprašanju odškodnine. Danes so se ves dan vršila z zemljoradniki in muslimani pogajanja, da se zadovolji obojnimi stališčem, v kolikor se dajo vpoštevati. Med muslimani je očividno zmagala oportunistična struja, ki skuša doseči, kar se da doseči v danih razmerah.

Zanimivo je tudi, da so državno-pravne stranke na umiku. To lahko rečemo o Narodnem klubu in o klerikalnih. Obe te dve stranki sta zaman čakali na Radicia, na katerega sta stavili svoje zadnje karte. Njega pa ni, in od njega se zaradi njegovih nespretnih izjav zlasti v adresi, ki jo je hotel dati prestolonasledniku, odvrtačo vsi, ki so na tilhem mislili, da se bo dalo z njim govoriti. Narodni klub, zlasti njegovi bosanski člani uvidevajo, da je treba borbo zaključiti prej nego bo prepozno. V Bosni je razdelitev oblasti že večinoma dogovorjena, in Narodni klub, če bi hotel zgotoviti dobro organizacijo v oblasteh, bo moral hitro pograbiti čokler mu še kdo nudi roko. Tudi pri klerikalnih je nedvomno opaziti, da so na poti k popušcanju. Znana je izjava njihovega voditelja, da vidi, da jim ni mogoče več držati vsega avtonomističnega programa, samo da se rešijo kancelarpara. Oportunistična struja v klerikalni stranki raste od dne do dne vkljub kričanju v javnosti.

Po vsem tem se mora reči, da je ustava zagotovljena. Zasigurala bo edinstvenost države in svobodomiselna bo.

Za 14. marec se namerava sklicanje plenuma ustavotvorne skupščine. Ustavni odbor bo moral 40dnevni rok, ki mu je bil dan, bržkone za kak teden prekoračiti. V političnih krogih se povdarja, da je s to zakasnitvijo sicer nekaj časa izgubljeno, a ta čas je dobrot porabljen v interesu konsolidacije in zblíževanja.

Rim, 25. febr. (Izv.) Nad vsu provinco Puglia je vlada proglasila obsešno stanje in preki sod. Pokret med poljskimi delavci se vedno bolj žiri. Nekatera mesta so odsekana od prometa, ker so štrajkujoči pokvarili telefonske in telegrafske zveze. V Terlizzi so lošisti napadli delavski dom in ga zažgali. Vojaštvo je omejilo požar z veliko moko. V Conversanu je prišlo na ulici do borbe med socialisti in vojaštvom. Delavci so metali ročne bombe. Poveljnik vojaške patrle poročnik Calcatuzza in več vojakov je bilo ubitih.

Novi občinski volilni red za Slovenijo.

Današnji «Uradni list» razglasi izpremembe in popolnitve uredbe o volitvah v občinska zastopstva v Sloveniji z dne 15. maja 1920. S tem se dejansko uveljavlja za Slovenijo čisto nov volilni red.

Prve občinske volitve se bodo vršile na podstavi pravomočnih volilnih imenikov zadnjih državnozborskih volitev v ustavotvorno skupščino, brez novega reklamacijskega postopanja. Volili bodo torej vsi oni, 21 let stari moški, ki so imeli pravico voliti pri poslednjih državnozborskih volitvah. Ako je bil kdo pomotoma, ali iz katerega koli vzroka izpuščen iz volilnega imenika, tudi pri prvih občinskih volitvah ne bo mogel voliti. Le v občinah, v katerih je bilo pri zadnjih državnozborskih volitvah vpisanih (vsled opcijske pravice) malo volilcev, sme deželna vlada odrediti sestavo novih volilnih imenikov. Ta izjema velja seveda tudi za občine, ki so nam danes pripadle po rapalski pogodbi. Dan volitve določa pristojno politično oblastvo. Volitve je treba vsaj 4 tedne prej razglasiti na občinskih deskah in v občinah z lastnim statutom poleg tega še v «Uradnem listu».

Volitev vodijo volilni odbori. Za vsako volišče sestoji volilni odbor iz župana ali enega občinskega svetovca kot predsednika, iz enega občinskega odbornika, ki ima volilno pravico v dotični občini in ki ga je izvolil občinski odbor in iz po enega predstavnika ali namestnika kandidatskih list. Kjer odborov ni, določa predsednik iz vrst volilcev okrajno glavarstvo. Politično oblastvo sme poslati na vsako volišče po enega zastopnika v odpomoč zoper morebitne nezakonitosti.

Volitve se vrše javno, glasovanje pa se tajno in se vrši s kroglicami na isti način kot se je vršilo pri zadnjih državnozborskih volitvah.

Za občinske odbornike smejo biti izvoljene vse osebe moškega spola, ki imajo pravico voliti, ki so dopolnile 24. leto svoje dobe in ki niso izvzete od volilnosti.

Občinske odbornike in namestnike je voliti po obveznih kandidatskih listah, ki morajo obsežati toliko imen kolikor je voliti občinskih odbornikov in namestnikov. Kandidatske liste se morejo vpisati na uradno izdanem obrazcu, ki ga lahko vsakdo dobi pri županu, pri okrajnem glavarstvu ali pa pri deželni vladi.

Kandidatske liste morajo biti lastnoročno podpisane najmanj po tolikih volilnih upravičencih, kolikor je voliti odbornikov in namestnikov. Vsak volilni upravičenec sme podpisati le eno kandidatsko listo. Med podpisanci morajo biti tudi vsi kandidati z opombo, da izvolitev po tej listi sprejmejo.

Dvoje ali več v isti občini vloženih kandidatskih list se lahko veže. Dotično izjavo strank treba pisemno javiti pristojnemu političnemu oblastvu vsaj 8 dni pred volitvijo. Kandidatske liste potrjuje politično oblastvo.

Volitev se vrši po proporcu. Skupna vsota oddanih glasov se razdeli s številom občinskih odbornikov zvišanim za eno. Tako dobljeno število je volilno število, s katerim se razdeli glasovi, ki so jih dobile posamezne kandidatske liste. Tako dobljeno celo število pokaže, koliko občinskih odbornikov pripade posamezni kandidatski listi. V občinah, kjer je bila vložena le ena sama veljavna kandidatska lista, proglašajo župan brez volitve vse kandidate te liste za izvoljene.

Po dosedanjih dispozicijah bodo občinske volitve razpisane sredi marca in se bodo torej vršile v drugi polovici aprila.

Impozanten shod Gospodarskega zvona.

Ljubljana, 26. februarja. Nocoj ob 20. uri se je vršil napovedani protestni shod Gospodarskega zvona. Velika dvorana Unions je bila nabito polna. Shod je otvoril društveni predsednik dr. Oblak, ki je ob navdušenih vzklikih izjavil: Narod, ki bi v svoji brezmejni pohlepnosti dosegel vse, kakor so dosegli Italijani, je prišel na svoj višek, a obenem tudi na rob prepada, na pot, ki pelje navzdol, — narod pa, ki ima svoje neodrešenje, ima vedno svojo gonilno moč, ima aspiracije, njegova pot pelje kvišku k osvobojenju vsch. bratov. Na Koroskem trpi naš narod kakor še ni trpel nikdar. — toda on ne klone v trdni veri na svoje odrešenje in jugoslovansko bodočnost. Slovenci trpijo za svoj narod; to je njihov «Heimatdienst». Nemskega divjaštva ne more in ne sme gledati dalje Jugoslavija, in se mora končno vzdržati tudi Evropa, kakor se je zganila leta 1877., ko je dala zasesti v znamenju kulturnosti in človekoljubja Bosno, kjer se pa niso vršila taka divjaštva, kakor na Koroskem.

Nato je gosp. Brandner slikal današnje razmere na Koroskem ter ob ogrčenju poslušalcev navajal nemska grozodejstva.

Župnik dr. Arnejc je govoril o domovinski ljubezni ter poudarjal, da mora Jugoslavija z najostrejšimi represalijami zatreti nemško grozovladno na Koroskem. Župnik *Amruš* opozarja, kako mi trpimo oholost Nemcev na Stajerskem. Trebalo bi pa, da se rav-

namo po vzgledu celovških oblast, za katere velja pravilo deželnega glavarja Rainerja: «Heimatdienst geht vor dem Rechte».

Končno je govoril v imenu dobrovoljcev še dr. Stefančič, ki je predlagal sledečo

resolucijo:

Centralna in pokrajinska vlada se pozivlja, da nadaljuje in izvede represalije proti vsem Nemcem vse dotlej, dokler se ne bodo na Koroskem dale in izvrševale vse manjšinske pravice, zajamčene koroskim Slovincem po senžermenski pogodbi, ravnatako se pozivlja odvetniška zbornica, da ustavi nemškimi odvetnikom izvrševanje poklica, dokler ni isto priznano in ni vpisan koroski odvetnik dr. Saubach na Koroskem v celovško odvetniško zbornico. Pozivljajo se vsa podjetja, industrialci, trgovci in obrtniki, da nastavijo pri svojih obratih le slovenske nameštence, predvsem koroske Slovence in odpustijo Nemce v odgovor proti postopanju koroskih nemčurjev in Nemcev proti Slovincem. Prejkoslej pa se vztraja na zahtevi, da se sleparskega plebiscita ne prizna in da se priklopi slovenska Koroska svoji pravi materi Jugoslaviji.

V krasnem govoru je nato pozivljala koroska rojakinja gospa Cnčkova vse slovenske žene, da se združijo in tem potom vrše svoje narodne dolžnosti. Predsednik g. dr. Oblak je zaključil nad vse krasno uspel protestni shod ob četrti na 11. uri, katerega se je udeležilo nad 6000 ljudi.

Pariz, 26. febr. (Flavas). Iz Rige javljajo, da se je prvi del rusko-poljske pogodbe, ki se nanaša na begunce in na izmenjavo ujetnikov, podpisal dne 24. februarja.

Beograd, 26. februarja. (Izv.) Kakor je izvedel vaš dopisnik, bo imenovan knez Lujo Vojnović za našega delegata pri pogajanjih z Italijo glede kultur. odnošajev med obema državama.

Iz ustavnega odbora.

Beograd, 26. februarja. (Izv.) Današnji sejo ustavnega odbora je otvoril predsednik dr. Ninčič ob 9. uri. Zemeljoradnik dr. Vošnjak naglašja, da so v členu 19. vladnega ustavnega načrta navedene samo pravice državljanov. Polegno je zato, da se sestavi nov člen o državljskih dolžnostih, v katerem naj bi se poudarjalo, da se morajo vsi državljani pokoriti zakonom in da so dolžni delati, ker je delo temelj bogastva države. Zemeljoradnik Avramović je stavil sledeče dodatne predloge: 1.) Država mora štiti državljske v inozemstvu. 2.) Vsak državljan ima pravico izstopa iz državljsanstva. 3.) Država ne sme izročiti svojih državljanov tuji državi. Social. demokrat Divac se strinja s predlogi zemljoradnika, želi pa, da se zajamči cinovnikom koalicijsko pravo in stalnost službe. V svrhu redigiranja novih predlogov je odredil predsednik kratek odmor.

Po zopetni otvoritvi je izjavil minister dr. Triškovič, da sprejme odstavek 2. k členu 19., ki govori o državljskih pravicah in dolžnostih. Čita redakcijo dveh členov, v katerih so se zedinili predstavniki posameznih strank.

Sledila je razprava o členu 20., da ima vsak državljan pravico izstopa iz državljsanstva in da država ne more izročiti svojih državljanov tujim državam. Predlog je bil sprejet.

Pri debati o členu 21., da je vsak državljan dolžan pokoriti se zakonom in služiti interesom narodne zajednice in nositi bremena po osebnih sposobnostih, so govorili: Sima Marković, dr. Pavičić, Avramović, Živko Jovanović in Gjonović. Vladna redakcija je bila sprejeta z večino glasov.

Ustavni odbor je razpravljala nato o členih 22—28, ki so bili sprejeti z večino glasov. Govorili so: Avramović, Živko Jovanović, Marković, Pavičić, Gjonović in Divac.

Seja je bila zaključena ob pol 13. Prihodnja seja se bo vršila v ponedeljek dopoldne.

Beograd, 26. februarja. (Izv.) Predsednik konstituantne dr. Ribar je danes dopoldne konferiral z ministrskim predsednikom Pašičem o delu v ustavnem odboru in o političnem položaju.

Nova devizna naredba.

Beograd, 26. febr. (Izv.) Na zahtevo demokratijskih poslancev je finančni minister izdelal novo uredbo o prometu s tujimi valutami, ki ima stopiti v veljavo do aprila t. l. Nova uredba se postavlja na stališče svobodnega prometa, ki je omejen samo proti spekulantom. Promet z valutami izvzema zlato in srebro ter dolarje bo popolnoma prost. Devize za potrebo uvozne trgovine se bodo mogle kupovati v neomejenih količinah na podlagi dovoljenja, katero bo izdal generalni inšpektor ali pa finančni delegat. Kontrola se bo vršila pri bankah, ki bodo smele prodajati devize samo tividkam, ki imajo pavšalno dovoljenje. To dovoljenje se bo obnovljalo vsako leto.

Nove novčnice.

Beograd, 26. februarja. (Izv.) Generalni inšpektor finančnega ministrstva Petrović je odšel danes v Zagreb, da pospeši tiskanje novih novčanic po 25 par (1 krono). Izgotovitev teh 25-parskih novčanic je poverjena komisiji v zemaljski tiskarni v Zagrebu. Po obliki bodo novčnice slične poldinarskim različkvala se bodo od njih predvsem v barvi. Natisnjenih jih bo za 50 milijonov dinarjev. Kasneje bodo zamnjane s kovanim novcem iste vrednosti.

Revolte na Ruskem.

Moskva, 26. febr. (Izv.) Včeraj je 14.000 delavcev, med njimi uslužbenci državne tiskarne stopilo v stavko. Zahtevajo zvišano krušno racijo, prosto trgovino, priznanje državljskih pravic in sklicanje konstituantne. Gibanje je bilo sprva mirno. Kmalu so se pričeli delavci zbirati in agitirati med vojaki. Povelju, da se morajo razkropiti, se niso odzvali, vojaki pa so odpovedali pokorščino. Zanesljivi komunistični

bataljoni, ki so bili nato poklicani, so pričeli streljati. Danes zjutraj se je zopet streljalo v Moskvi. Rdeči gardisti prehajajo k stavkujočim. Vsa poslopja sovjetske vlade so vojaško zastražena.

Pariz, 26. febr. (Brezlično). Iz Daghastana poročajo o velikem protiboljševiškem gibanju. Gorjansko prebivalstvo se je pod vodstvom bivših besarabskih častnikov vzdignilo proti boljševiškem gospodarstvu.

Odgočitev volitev v Julijski Benečiji.

Rim, 26. febr. (Izv.) Tukajšnje časopisje skoro brez izjeme soglasno konstatira, da je položaj vlade od dne do dne nevdružnejši in da se bo morala vlada odločiti ali na odstop ali pa na razpust parlamenta. Odločno borbo proti Giolitiju vodi Sonnino organ Giornale d'Italia. Da računa vlada resno na nove volitve, dokazuje «udi dejstvo, da se še ni ukrenilo ničesar pozitivnega glede volitev v novoosvojenih krajih, kjer niso razdeljena niti volilna okrožja, dasiravno je bilo določeno, da se volitve vrše prvi nedeljo v aprilu, kar je pa tehnično nemogoče, ker še ni prav ničesar pripravljeno.

Narodno gledališče.

RAZVALINE ŽIVLJENJA. Sinoč smo videli na odru slovensko noviteto v tej sezoni. Kakor posega «Skoljka» v višje družabne kroge, posega nova Finžgarjeva igra v kmečke razmere. Pisatelj nam podaja svoje znane gojenjske tipe z njih slabostmi. Igra ima močno protialkoholno tendenco in bo dobro uspela na kmečkih odrih. Dramatično se nam ne zdi tako krepka kot prejšnje Finžgarjeve igre. Kmečki fant, Martin, vzame žganjarjeve hčr, ki ljubi družega, žena se vda pijači, on v ljubosumnosti in na koncu zadavi svojo ženo. Gledališče je bilo polno: prišli so pisateljevi prijatelji in čestilci. Prisotni pisatelj je žel priznanje po prvem in drugem dejanju, ko mu je bil izročen venec z zlato lito. Igralci so storili svojo dolžnost. Lenčka ge. Juvanove je bila podana naravno, dasi se ni mogla v niti razviti kakor n. pr. v Heuschelu. G. Gregorin je pokazal v Martinu svoje lepe zmožnosti v kmečkem tipu. Bil je popolnoma v svoji uloži. Tudi g. Ločnik je storil, kar je mogel. Tona gđ. Daniloze se nam zdi pre malo izražita. Zato je gosp. Danilko podal krepk kmečki tip.

Bankrot Avstrije.

Dunaj, 26. febr. (Izv.) Dunajska vlada je danes brzozjavno protestirala pri zavezniških vladah proti sklepu vrhovnega sveta, da mora avstro-ogrska banka izročiti dunajski reparacijski komisiji ves svoj zlati zaklad in tresorne ključe. Dunajska vlada izjavlja, da bi pomenila izvršitev te zapovedi takojšen bankrot avstrijske republike.

Newyork, 25. februarja. Hoover je sprejel mesto tajnika za trgovino, obdrži pa še nadalje vodstvo evropske pomožne akcije.

Budimpešta, 26. febr. (Izv.) Situacija vlade je jako negotova, pričakuje se demisija. Danes je podal svojo demisijo minister prehrane Vasz, ki se je izjavil za svobodni promet. Ministrski predsednik Teleky je že dvakrat podal demisijo, ki je pa Horthy ni sprejel.

Prevezetje logaškega ozemlja

Ljubljana, 26. februarja.

Ko se je sestala v Ljubljani jugoslovansko-italijanska razmejitvena komisija, je bilo sklenjeno, da Italija takoj izprazni kraje, prisojene po lošaniški pogodbi naši državi. Da se je izvršilo prevzetje teh krajev, našo upravo.

Ob pol deveti uri zjutraj je zaputil Ljubljanski glavni kolodvor poseben vlak, lepo z zelenjem in zastavicami ozaljšan in z napisom na lokomotivi: «Prvi vlak na osvobojeno ozemlje». V vlakcu je bil general Maister in drugi člani obeh delegacij razmejitvene komisije, mnogo drugih javnih funkcionarjev in dve godbi: divizijska in železniška. Kolodvor je bil nabito poln občinstva, ki je živahno pozdravljalo prvi vlak v osvobojeno logaško ozemlje. «Pozdravite brate!»

Na postaji Verd je vstopila v vlak četa 40. peš. polka, sami krepi Valjevci, na dosednji demarkacijski črta pa orožništvo in finančni stražniki.

Krasen sprejem v Logatcu.

Logatec je bil ves v zastavi. Tu di kolodvorsko poslopje, na katerem je poleg jugoslovanske vjhrala tudi še laška zastava. Kolodvor poln ljudstva s trobojnicami, Sokol in pozarna bramba. Krasen vtis so napravila številna dekleta v narodnih nošah in šolski otroci z malimi zastavicami. Vse to ljudstvo je pozdravilo prihod vlaka z naravnost nepoklonskim navdušenjem, dvigali so se klobuki, mahaljo se je z zastavicami in vzklikom Jugoslaviji ni hotelo biti konca.

General Maister je sprejel raport poveljnika italijanskega oddelka, postavljenega pred vlakom, potem je pa zavrnila «Lepa naša domovina» iz grl deklet v narodnih nošah.

Pozdrav prebivalstva.

G. Punčuh, župan zgornjega Logatca je v lepih besedah pozdravil v imenu osvobojenega ljudstva zastopnika jugoslovanske države, generala Maistra in je končal svoj govor z živijo-klicem Jugoslaviji, kralju Petru in prestolonasledniku-regentu Aleksandru. Vojaška godba je intonirala državno himno, potem je pa italijanski general sprejel raport poveljnika jugoslovanske čete, ki se je pripeljala z vlakom.

Izročitev Logatca in obhod.

Potem sta se postavili obe četi, italijanska in jugoslovanska, ena proti drugi, izkazali sta si medsebojno čast in — Italijani so odkarjali. Naša četa je nato prevzela službo, kakor je tudi naše železniško osebje takoj prevzelo upravo kolodvoza. Deželno vladjo je zastopal dvorni svetnik g. Remensček, ki je takoj instaliral politično upravo na osvobojenem ozemlju.

Po Logatcu se je pa razvil dolg sprevod deklet v narodnih nošah, šolskih otrok, Sokolov, gasilcev in velikega števila ljudstva. V sprevodu sta igrali obe iz Ljubljane došli godbi, dekleta so pela rodoljubne pesmi, pri cerkvi so pokali topiči in nepregledni sprevod se je pomikal po Logatcu, v katerem niti eno poslopje ni bilo brez zastave. In vsem so žarele oči od navdušenja, vse je živahno pozdravljalo tako težko pri-

čakovano in vendar dočakano svobodno.

Na poslopju okrajnega glavarstva je visela italijanska zastava; pod to zastavo se je zbralo ljudstvo in zapelo našo narodno himno. Po krepkem novem pozdravu g. Punčuha, je vojaška godba zaigrala jugoslovansko himno in italijanska zastava na poslopju okrajnega glavarstva je za vedno izginila. Po razhodu se je podala komisija zopet na kolodvor.

V Planini in na Rakeku.

Vlak je šel naprej, skozi Planino na Rakek. Na obeh postajah množice ljudstva, društva in šolski otroci. Pozdravi enako prisrčni kot v Logatcu, sreča in zadovoljnost sije iz oči vseh, zastave vihrajo himne donijo — ljudstvo praznuje svoj veliki praznik osvobojenja in to praznovanje je resnično, iz mnogih oči tečejo solze ginjenosti in sreče. Na Rakeku je bilo pri pozdravu posebno mnogo starih očkav, ki so izražali svoje veselje, da so dočakali dan svobode.

Zunanja slika osvobojenega ozemlja.

Na vsem osvobojenem ozemlju vihrajo zastave raz vseh hiš, takorekoč brez izjeme. Povsod se še vidijo italijanske uniforme, ampak povsod opravljajo že službo naši orožniki in finančni stražniki. Zaostalim italijanskim uniformiranim osebam niče nič žalega ne stori in ne reče, s čemur si daje naše ljudstvo na osvobojenem ozemlju lepo spričevalo visoke kulturne stopnje. Sicer se pa tudi ti ljudje v italijanskih uniformah vedejo popolnoma dostojno in ne kvarijo z ničemur navdušenega razpoloženja v ljudstvu.

Nemoh brate...

Na logaškem kolodvoru so domačini trgali razne italijanske lepake. Na straži je stal mlad Srb iz okolice Valjeva in se je ustrašil, da ne bi ljudje poškodovali poslopja. Stopil je prijazno k najbližjemu in mu rekel: «Nemoh, brate, da razbijáš, ovo će nama trebati. Skini lepo ove talijanske cedulje, a kuću ostavi na miru.» Italijanski vojak gotovo niso bili tako prijazni z ljudmi!

Odhod.

Na povratku z Rakeka se je poseben vlak zopet ustavil v Logatcu in v hotelu «Kramar» je bil banket, pred hotelom je pa igrala godba dravske divizije jugoslovanske narodne melodije. Ljudstva se je zbralo okoli godbe zelo veliko in med poslušalci smo videli tudi italijanske uniforme.

Ob 5. uri popoldne se je začel pomikati poseben vlak ob živahnem vzklikanju zbranega občinstva domovini, vladarju in vojski proti Ljubljani.

Nauk za Italijane.

Tudi Italijani so videli vse ono navdušenje našega ljudstva, ki je osvobojeno njihovega jarma. Tako kot na logaškem ozemlju, je vse našo ljudstvo, ki je po rapalski pogodbi pripadlo Italiji. Naj pazijo Italijani, kako bodo ravnali s tem ljudstvom in naj vedo, da je vse osvobojeno ljudstvo danes mislilo samo na brate na drugi strani meje, in da so bila tudi srca onih na drugi strani meje — v Logatcu.

Definitivni ustavni predlog.

Člen 16: Znanost in umetnost sta svobodni in uživata podporo države. Univerzitetni pouk je svoboden.

Pouk je državni; v vsej zemlji počiva pouk na enem in istem temelju, prilagodujoč se sredini, kateri je namenjen. Vse šole morajo dati moralno vzgojo in razvijati državno zavest v duhu državnega edinstva in verske strpnosti.

Osnovni pouk je državni, občen in obvezen. Verski pouk se daje po želji roditeljev, oziroma varuha deljeno po veroizpovedih in v skladu z njihovimi verskimi načeli.

Školske šole se obrazujejo po potrebi in poklicu.

Državni pouk se daje brez vpisnin, šolnine in drugih taks. V koliko bodo postojale privatne šole in katere vrste in pod katerimi pogoji bodo dopuščene, predpiše poseben zakon.

Vsi izobraževalni zavodi brez

razlike stoje pod državnim nadzorstvom.

Manjšinam druge rase in jezika se daje osnovne šole v njihovi materinščini pod pogoji, ki jih predpiše zakon.

Člen 17: Nedotakljiva je tajnost pisemska, telegrafskih in telefonskih vesti, razen v slučaju kazenske preiskave, mobilizacije ali vojne. Zakoni odredajo, kateri državni organi odgovarjajo za nedotakljivost pisemske, telegrafske ali telefonske tajnosti.

Člen 18: Vsak državljan ima neposredno pravico, da sme tožiti pri sodnji brez posebnega dovoljenja državne in samoupravne organe za kazniva dejanja, katera bi ti organi učinili v službi. Za škodo, ki jo državni ali samoupravni organi povzročijo državljanom z nepravilnim izvajanjem službe, odgovarja država, odnosno samoupravno telo. Do-

lični organ je to tem odgovoren. Z ministri, sodniki in vojske pod zastavo veljajo posebne odredbe. Tožba zaradi škode zastara v 6 mesecih.

Člen 19: Vsi poklici v vseh strokah državne službe so dostopni pod zakonitim pogoji vsem državljanom po rojstvu, kakor tudi onim, ki so si državljanstvo pridobili in so srbo-hrvaško-slovenske narodnosti. Drugi, naturalizirani državljan, morejo dobiti državno službo samo, ako so že 10 let živeli v državi; po posebnem odobrenju državnega sveta na temelju obrazloženega predloga kompetentnega ministra pa tudi pred tem rokom.

Politične beležke

Naša severna meja. Po sklepu pariške veleposlaniške konference določena definitivna mejna črta v odseku od Sv. Lovrenca do Sv. Duha, poteka po razvodnici med Sakovo in Dravo, ki jo tvorijo grebeni Radla in Kapavnerjevca vrha. Meja se obrne pri Sv. Pankraciju proti jugovzhodu, nato v ozkem loku proti severovzhodu, se vzpne nato na Remšnik, ki ga deli po grebenu, se obrne pri višini 697 (nekako na sredi južno med Arovžem in Lučanami), v južni smeri do Seršenove, dalje čez Černkovo pristavo do višine 566, nato zopet v loku proti jugu čez Kranjčev pristavo in prehaja pri Sv. Duhu v že določeno mejno črto tako, da ostaneta cerkev in šola, kakor tudi vsa zaseka tega kraja na naši strani.

Zahteve kmetijskega prebivalstva v neodrešeni domovini. «Kmetiška in delavska zveza za Primorje» je imela v Sv. Luciji svoj občni zbor, kjer so bile poleg raznih gospodarskih in socialnih zahtev sprejete tudi politične resolucije, ki jasno izražajo razpoloženje prebivalstva v neodrešeni domovini. Značilne so sledeče resolucije: 1. v uradih in po železnicah naj se nastavijo uradniki, ki so zmožni jezika, ki ga ljudstvo govori; 2.) protestiramo odločno proti vsakršnemu poitalijančevanju in pačenju naših krajevskih imen, kakor tudi pačenju naših priimkov; 3.) naj se obrni šola na isti višini kot je bila pred vojno. Smo proti uvajanju poučevanja italijanščine in to zlasti v krajih, kjer je le poldnevni pouk, ker bi tudi zaradi tega zelo trpeli vsi drugi predmeti; 4.) protestiramo proti vsem sirovim napadom fašistov, ki se dan na dan ponavljajo po deželi in v mestih ter jih najodločneje obsojamo. Odločno pozivljamo vladno, da napravi v tem takoj red, ker je njena dolžnost, da čuva pravice, življenje in imetja svojih državljanov.

Konferenca nasledstvenih držav. «Tribuna» doznava, da se bo konferenca v Portorože vršila šele po posvetovanju v Rimu, ki je določeno na 31. marec.

Cerkev in država v Češkoslovaški. Program češkoslovaške vlade glede ureditve razmerja med cerkvijo in državo predvideva popolno izločitev veronauka iz šole, ki se prepušča rodbinski odgoji. Starši lahko dajo svoje otroke tudi skupno podučavati v veronauku. Privatne šole konfesionalnega značaja, kakor tudi privatne šole cerkvenih redov se razpuste.

Italija se oborožava na morju. Rimska «Epoca» je intervjuvala ministra italijanske vojne mornarice, Secchia, ki je izjavil, da se bodo velike vojne ladje morale graditi tako dolgo, dokler bo obstajala le ena država, ki namerava voditi z njimi ofenzivno vojno. Na vprašanje, zakaj Italija gradi podmornice z omejenim radijem aktivnosti, je ministar izjavil, da je za to merodajno polje, na katerem bo eventualno treba operirati. Kar se tiče izločevanja zastarih tipov iz vojne mornarice, se bodo zastarele ladje prodajale trgovski mornarici, ki jih bo adaptirala po svojih potrebah.

Zavezniška konferenca v Londonu. Včeraj se je konferenci predstavila turška delegacija in naznanila turški odgovor na vprašanja v prejšnjih razpravah. Turški delegat je izjavil, da se predlogi zaveznikov strinjajo z zahtevami države. Na to je prečital pismo, v katerem stoji, da se ustavijo sovražnosti za primer, da bodo predložene zahteve sprejete. Nato je izjavil, da je turška vla-

da pripravljena, vojno tudi nadaljevati, če bi bilo treba. Nato pa je pristavil, da se bo vsekakor podvrgel odločitvi preiskovalnega odseka. Ko je turška delegacija odšla, so bili poklicani grški odposlanci. Ti so izjavili, da bi bilo zelo neprijetno ustaviti vojni pohod, ki se je tako zmogovito pričel. V londonskih krogih upajo, da se bodo Grki končno vendarle podvrgli pravoreku komisije.

Konferenca je sklenila zaslišati maršala Focha. Vsled tega je Briand brzojavno pozval maršala Focha, naj takoj pride v London. Ta poziv spravlja v zvezo z željo zaveznikov, ki hočejo biti v trenutku, ko se bodo pričela razpravljanja o nemških reparacijah, pripravljeni na vse.

govorila svojemu naznanju. Pri finančni osnutki bodo obnemem s zapisnikom razsodišča prihodnji teden razstavljeni v umetniškem paviljonu v Laternanovem drevovalu. Dan otvoritve razstave, 24. a objavi.

L. S. Bachov pasijon po sv. Matevju. V ponedeljek, 28. februarja ob pol sedmih zvečer bo v Slavčevski dvorani sklenjena za oba mešana zbora.

Cerkele francoske nadaljuje vstajno in neumorno svoje delo tudi v poletnem tečaju. Na novo vstopajočim članom v vednost naj služijo sledeče vrstice: pouk v francosčini se vrši ob 6¼ uri zvečer vse dni v tednu, izveniši soboto in nedeljo, v prtičnih prostorih I. državne gimnazije. Prijave sprejema šolski sluga g. Schott.

Sokolski vestnik.

sv. JUGOSLOVENSKI VSESOKOLSKI ZLET se vrši letos v Ljubljani najbrž v dneh 14., 15. in 16. avgusta.

sv. JUGOSLOVENSKI SOKOLSKI SAVEZ. Danes je bila v Ljubljani seja osrednjega odbora Jugoslovanskega Sokolskega Saveza, za katero so bili zastopniki sokolskih žup iz cele države. Razpravljalo se je od 9. do 12. in od 3. do 7. ure o vseh zadevah in nalogah Sokolstva. Sklenjeno je bilo tudi, da se osnuje »Jugoslov. Sokolska Matica« kot združenja, z nalogo, da izdaja sokolske knjige in liste. Delež bo znašal samo 100 kron in pričakovati je, da postane član vsak Sokol, ki le more vplačati ta znesek. — Zvečer je bil bratški sestanek udeležencev zborovanja, ki so prišli v Ljubljano iz vseh delov države.

sv. JUGOSLOVENSKI SOKOLSKI SAVEZ je povabljen na zlet francoskih gimnaziov v Lille. Kakor čujemo, se naš Sokolradi finančnih težkoč te prireditve ne bo mogel udeležiti.

sv. SOKOLSKI NARASČAJ V MOKRO-NOGU je priredil v nedeljo tombolo v korist »Sokolskega doma«, kateri se prične graditi prihodnji mesec. Naši vrli »Sokoliki« in »Sokolice« so nabrale znesek nad 1100 kron. Ti mali sokolski bojevniki poč zastlužijo vso pohvalo. Nasvidenje jeseni v novi krásni sokolski dvorani! Zdravilo! — St.

Domače vesti.

Ljubljana, 26. februarja.

Naročnina za «Jutro» za leto 1921 znaša:

za 1 mesec	13 K
za četrt leta	45 K
za pol leta	90 K
za celo leto	180 K

«Jutro» je najcenejši slovenski jutranjik.

OPOZARJAMO! V torek, dne 1. marca začne v «Jutru» izhajati eden najlepših romanov priljubljenega angleškega romanopisca Hughja Cornvanja. Kdo hoče imeti vsak dan lepo in ceneno razvedrilo naj začne že v torek čitati naš roman «Iz teme v luč».

IZSTOP IZ DRŽAVNE SLUŽBE. «Službene Novine» objavljajo naredbo, s katero se sprejema ostavka, ki jo je Ivan Domicej, tajnik tretjega razreda pri okrojnem agrarnem uradu v Borovljah, podal na državno službo. — Konceptni praktikant pri okrajnem glavarstvu v Križem dr. Stanko Žitko izstopi dne 28. februarja 1921. iz državne službe.

NA SHODU DEMOKRATSKE STRANKE proti klerikalnemu protidržavemu rovarjenju in protisokolski gonji, ki se bo vršil danes, 27. t. m. v mariborskem Narodnem domu, bo govoril tudi zastopnik narodno-socialistične stranke.

IZMISLJENA VEST. Danes zjutraj je javil «Slovenec», da je prišel v Ljubljano posl. dr. Zerjav. Zaradi tega se je čez dan obračalo na naše uredništvo mnogo prijateljev, ki bi hoteli z g. poslancem govoriti. Slovenceva vest pa je izmišljena. Doktor Zerjav se nahaja stalno v Beogradu, kjer je zaposlen pri delu ustavnega odbora. Obratiti se je torej treba nanj pismenim potom.

VEROUČITELJI IN SOKOLSTVO. V našem uvodniku od 23. t. m. je naveden tudi slučaj, da je pri duhovnih vajah v uršulinski cerkvi pridigar hujskal gojenke proti sokolstvu ter jim navsetoval, naj grede raj v Gruberjev kanal nego k Sokolom. Rečeno je bilo, da je to govoril katehet. Sedaj nam piše g. Janko Cegnar, katehet na uršulinski notranji dekliški mešč. šoli, da duhovnih vaj ni vodil on, temveč drug duhovnik-redovnik, ki pa g. Cegnar izjavlja, da se «Sokola niti dotaknil ni.» O tej izjavi ima sedaj besedo naš informator.

«NOVI ČAS» se jako zanima za organizacijo dela našega upravnika. Posebujo ga zanimajo okoliščine, ki jih poželja kot vabilo na naročbo in

kot vabilo za oglase. Zadnje dni se je njegovemu zaupniku posrečilo zalotiti tako vabilo na banke in kreditne zavode, izdano meseca novembra, v katerem se na splošen trgovski način pozivlja na inseriranje. Sedaj je ogenj v klerikalni strehi in «Novi čas» ima dokaz, da je «Jutro» glasilo bank, kar je potrjeno očitno z dejstvom, da se mora naša uprava obračati nanje s posebnimi pozivi za inserate. Uredništvo «Jutra» sicer nima prilike in potrebe posegati v popolnoma avtonomno propagandno delo uprave. «Novi čas» pa lahko ob priliki stopi k našemu iznajdljivemu upravniku, ki mu lahko da na razpolago sproti razposlane reklamne okoliščine, da ne bo treba hrskati po poštal. Morda bo na ta način tudi lažje prišel do zadostnega političnega gradiva, zlasti pa do senzacij, za katerimi se lovi.

NOV «NEZAVISNI» POLITIČKI DNEVNIK? V Beogradu je začel pod glavnim uredništvom dr. Stevana Jantoleka izhajati nov politični dnevnik «Svobodna štampa», ki pravi, da si bo, stoječ nad vsemi političnimi strankami, stavil nalogo, da pridonese svoj skromni udeo oko rada na socialnom napredku i formiranju osecajia zajednice, imajuc na prvom mestu u vidu opšte interese i blagostanje široke narodne mase.» V posebni rubriki novi list na polemichen način referira o vseh ostalih beograjskih dnevnikih

STANOVANJSKA KOMISIJA O BANKAH. Po naročilu poveljnika za socialno skrbsstvo Ribnikarja začne prihodnji teden posebna komisija stanovanjskega urada pod vodstvom ravnatelja vladnega svetnika Hcvanskega pregledovati zasežene prostore ljubljanskih bank v svrhu ugotovitve, za katere državne urade jih bo mogoče porabiti.

KAJ NAM PRAVI IZID LJUDSKEGA ŠTETJA V PTUJSKEM GLAVARSTVU? Ako odštetjemo inborišče v Strnišču, ki je posledica izrednih razmer, šteje ptujsko okrajno glavarstvo in mesto Ptuj 84.051 ljudi. To število je za 2.585 manjše, kot ono iz leta 1910. Prebivalstvo se je torej od prejšnjega štetja zmanjšalo skoraj za 3 %. Pomisliti moramo, da ptujška okolica do sedaj ni bila nikdar pasivna, kot n. pr. glavarstvi Kočevje in Črnomelj, kjer je več ljudi umrlo in se jih izselilo, kakor pa jih je bilo rojenih. Ptujsko

glavarstvo z mesom je leta 1880 štelo 81.328 ljudi, deset let pozneje 83.074, leta 1900. 83965, deset let pozneje 86.636, sedaj pa je padlo skoraj na isto višino, kot jo je imelo leta 1900. Posledica vojne je to, ki je še posebno poudarjena z dejstvom, da se je sicer število žensk nekoliko zmanjšalo, v veliko večji meri pa število moških. Zato z interesom pričakujemo izida ljudskega števila v drugih glavarstvih, ki nam bodo povedala, ali je naše podeželno prebivalstvo padlo na višino iz leta 1900. ali pa še nižje.

IZ ŠENTJANSKE DOLINE nam pišejo: Naša dolina je imela do sedaj železniško zvezo z Ljubljano od treh parov dnevnih vlakov enkrat na dan, in sicer zjutraj ob 6. uri tako, da je potnikom bilo mogoče biti ob 9. uri predpoldne v mestu. Izgleda, da nam gospodje pri ravnateljstvu drž. železnice niti tega ne privoščijo. Namesto jutranje zveze nam pripravljajo — večerni vlak v Ljubljano. (Je že vpeljan. Op. ur.) Tako zapostavljajo šentjansko dolino je škodljivo. Gospodje pri zeleni mizi naj vpoštevajo interese ljudstva, ki hoče biti s svojimi pridelki zjutraj na trgu in ne pri večerji v Ljubljani. Kaj pa naj počne trgovec popoldne v Ljubljani, ko so zaprti vsi uradi in že rotajo ključki v trgovinah? Vpelje se naj pravični vozi, da bo imela šentjanska dolina jutranjo in popoldansko zvezo z Ljubljano in eno zvezo s Hrvaško.

NA DRZAVNE STROŠKE. Uredništvo «Jutra» v Ljubljani. V smislu § 19 tisk. zakona prosim, da z ozirom na notico v Vašem listu od 23. februarja 1921, št. 46, da države stroške» pod domačimi vestmi, priobčite v prvi številki na istem mestu in z enakimi črkami sledeči popravek: Ni res, da se je g. Ogrin, predsednik komisije za stvarno demobilizacijo pred tremi tedni tri dni vozil z uradnim avtomobilom po Gorenjski z večjo družbo klerikalnih gospodov in na teh izletih izvolil posejiti škofjo Loko, Bled in Tržič, res pa je, da se v navedene kraje g. Ogrin še nikdar ni peljal z uradnim avtomobilom in se tudi ni nikdar vozil tri dni z uradnim avtomobilom po Gorenjskem ali kje drugod. — Ljubljana, dne 26. februarja 1921. — Ivan Ogrin, predsednik komisije za stvarno demobilizacijo.

MESTNI SOSVET V MARIBORU. Kakor poroča «Uradni list» za Slovenijo, je deželna vlada potrdila po novem komisariju dr. Poljanca predlagani mestni sosvet za Maribor, ki sestoji iz 24 članov. Zastopniki «Jugoslovanske demokratske stranke» so: ravnatelj «Balkana» Ivan Kežar, odvetnik dr. Vladimir Sernek, profesor Fran Voglar in zdravnik dr. Viktor Kac. Narodno-socialistični stranki pripadajo višji revident Franjo Jarh, čevljarški mojster Josip Sulič, vodja odvetniške pisarne Martin Planinšek in profesor dr. Franjo Rostohar. Zastopniki izven strank: dr. Valjavec, Tomazič, Starčič, Ferdo Leskovar in Vincetič. Klerikalci: dr. Jerovšek, dr. Leskovar in Zebot. Socialni demokrati: Bahun, Čeh, Erzen, Hojnik, Klančnik, Postrak, Psunder in Grčar. Prva seja novega sosveta se vrši v ponedeljek.

JESIŠKA NOVICA. Običajne volitve so blizu. Narodni socialisti so že na delu. V nedeljo dopoldne so sklicali shod pri Verglesu. Zbralo se jih je okrog 15. Radi bi spravili komuniste na »območje«. Narodni socialisti so odstavili svoje izjave za zadnjih volitev znane veljake. Novi generali so stopili na plan, gg. Setine (o, je!), in kar »vkip s triha«. V nedeljo popoldne so jo mahnil v Zirovnico, kjer so sklicali shod. Ni pa bilo prav nobenega poslušalca. Podružnica Jugoslov. Matice ima že nad 10.000 kron premoženja. Znak delavnosti. Kvaražgoni, ki radi tega stegujeta svoj jezik, kaj ste storili za Jugoslov. Matico? — 30 novih naročnikov je pridobilo «Jutra» v jeseniški občini. Ljudstvo pač zna ceniti dobre časopise, ki hitro, točno in stvarno informirajo.

VLAKI V NOVO OZEMLJE. Poleg vlakov, ki že itak vozijo med Ljubljano in Trstom, bodo ta vozila do Rakeka vsak dan tje in nazaj tudi osebna vlaka, ki sta dosedaj vozila do Borovnice.

POZOR INVALIDI! Invalidski oddelki rabi nujno vrtnarja za en podrejen zavod. Invalidi, ki so vrtnarstva večji ali tudi neveščti, ki pa bi imeli vozele za ta poklic ter so zadostno delazmožni, naj vpošlejo tozadevne prošnje čimprej na invalidski oddelček poverjenstva za socialno skrbstvo v Ljubljani ob priklijutvju izvida nadpregleda in zadevna spričevala.

Spominjamo se naših slepih pri vsaki brilji! Podpornemu društvu slepih v

Ljubljani so darovali: Koroški Ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič 1000 kron; dr. Ivan Tavčar, župan ljubljanski 400 kron; konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani 200 kron; Sever & Co. trgovina s semenii v Ljubljani 200 kron; Anton Krisper, kolonijalna trgovina v Ljubljani 500 kron; A. Šarabon, veletrgovina v Ljubljani 100 kron; H. Suttner, veletrgovina z urami v Ljubljani 20 kron; — skupaj 2420 kron. Društvo se vsem darovateljem najpriljubnejše zahvaljuje in prosi sl. občinstvo, da blagovolji v obilnem številu pristopiti k našemu društvu. Ustanovni član plačaja 500 kron, polporni pa 20 kron. Predplačila se hvaležno sprejemajo. — Podporno društvo slepih v Ljubljani (predsednik G. F. Juršek, Wolfova ulica 12.)

SESTANEK KOROŠKIH BEGUNCEV v Mariboru bo v ponedeljek ob 19. uri v Narodnem domu.

GLASBENA MATICA. Pogreb gđe. Josipine Škulj se vrši v nedeljo 27. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Florijanska ulica (gostilna pri Amerikancu). Gg. pevce vabimo, da se pogreba udeležijo in zapojejo. Žalostinko. — Odbor.

POSEBNI VLAKI NA PRAŠKI VELETRG. Danes zjutraj se je odpeljal iz Zagreba poseben brzovlak na praški veletrg. Številnim potnikom iz Hrvaške so se v Zidanem mostu pridružili mnogi posetniki iz Slovenije. Nocoj odhaja iz Beograda drugi poseben brzovlak v Prago, ki pride v Zidan most v prvih popoldanskih urah. Priključek gostov iz Kranjske je v Zidanem mostu, odhaja iz Ljubljane ob 11-57 opoldne poštni vlak, onih iz Štajerske pa v Mariboru. Poskrbljeno je, da bo prostor na razpolago. Jutri vozi tudi že zopet redni brzovlak Beograd—odnosno Trst-Praga, ki odhaja iz Ljubljane ob 11-15 dopoldne.

GORIŠKI «BOMBAŠI» PRED SODIŠČEM. Iz Gorice poročajo, da se prične pred tamošnjim okrožnim sodiščem 28. t. m. obravnavna proti osemam, ki so obtožene, da so vrtele v goriško Narodno tiskarno bombo, ki je eksplodirala in povzročila požar v tiskarniškem skladišču.

TRŽASKI IN GORIŠKI FAŠISTI nadlegujejo s svojimi «izletji» vsi tržaško in goriško okolico v taki meri, da so se jih naveličali celo italijanski karabinierji. Tako so te dni prišli k Sv. Luciji pri Tolminu, kjer so izživali slovenske goste v nekem lokalu. Gostilničar je poklical karabinierje, ki so nastopili odločno proti izživačem in jih odpravili nazaj v Tolmin.

FAŠISTOVNI NAPAD NA ŠTANDREŽ. Pretekli teden so izvršili fašisti sličen napad kot na Vrtojbo tudi na Standrež. Razlika je le ta, da ni prišlo do dejanskih preteпов in poškodb. Dopis, objavljen v Edinosti z dne 24. t. m. končuje: Uveljaviti moramo načelo: zob za zob. Kdor z mečem napada, naj bo z mečem posekan, kdor deli klofate, naj dobi batine za povračilo. Sami orožniki so izjavili, ko so se prišli ljudje pritožiti: Napijte jih, ako pridejo drugič.

CERTIFIKATI ZA JUZNO ŽELEZNICO. Lastniki certifikatov za državne nastavnincev se obveščajo, da veljajo za leto 1920. izstavljeni certifikati za vožnje po nižini ceni na progah južno železnico v kraljevini SHS, še nadalje do 31. marca 1921.

IZDAJANJE POTNIH LISTOV. Notranje ministarstvo je odredilo, da bodo od sedaj naprej izdajale potovnice za inozemstvo izključno le veliko-županijske in okrajne oblasti. Vse tozadevne prošnje, ki bi prišle na ministarstvo, se bodo od poslane na pristojna mesta.

ZA OBISKOVALCE MEDNARODNEGA VELESEJMA V PRAGI. Obiskovalci II. mednarodnega velesejma v Pragi dobe 50 % popust na južni in državni železnici v Jugoslaviji in na vseh češkoslovaških železnicah. Kdor pošlje pravilno izstavljen potni list, mu oskrbi anončna ekspedijacija Al. Matelič v Ljubljani (tel. 174) češkoslovaški in nemško-avstrijski vizum, železniško legitimacijo za polovično vožnjo znak, ki služi namesto vstopnice za vse prireditve velesejma ter nakazilo za stanovanje v Pragi. Velesejmi lahko obišče vsak, kdor se zanj zanima.

SAMOMOR STUDENTKINJE. Studentkinja zagrebške univerze Jelisaveta Joci? je izvršila samomor; pričvrstila je nož na sobna tla in se vrgla na njega, tako, da ji je nož prerezal levo stran prsi. Vzrok k samomora je nesrečna ljubezen.

KOLIKO PSOV JE V LJUBLJANI. Po podatkih mestnega magistrata je bilo v Ljubljani pred vojno 1250 psov. Letos jih je približno 800, torej za tretjino manj kakor leta 1915. Psov čuvajev v mestnem okrožju je priglšenih 35.

Listnica uredništva. Sokol, Kočevje. — Dopisa nismo prejeli. Časnikarski kolekc se računata 5 par od besede.

Naša industrija in češki kapital.

Naša domovina je še malo industrializirana in še ona industrija, ki obstoja, je po večini tuja lastnina. Nemci in Madžari, ki so nekaj politično gospodovali v bivši monarhiji, so zavladali tudi v gospodarskem ozirju. S pomočjo politične moči so kopolčili v svojih rokah bogastvo in so bili industrialni eksploatatorji naših krajev.

Po prevratu smo skušali se osamosvojiti in pridobiti industrijska podjetja v lastne roke. V početku so bili Nemci in Madžari mehki, ker niso vedeli kaj jim prinese bodočnost. Rade volje so prodajali svoja podjetja, ali vsaj dovolili sondeležbo od jugoslovanske strani. Takrat so se tuja podjetja z lahko nacionalizirala. Ali Nemci in Madžari so postali v kratkem oholi. Po saintermainški pogodbi bi morali vrniti vsa sekvestrirana podjetja in radi tega so le pod težkimi pogoji za nas privoljevali v nadaljne nacionalizacije. Rezultat je ta, da se še vedno nahaja v nemških in madžarskih rokah večina podjetij.

Naša zemlja je bogata na prirodnih darovih. Ogromni gozdovi, bogati rudniki železa in drugih kovin so takorekoč še nedotaknjeni. Premoga je dovolj, ali nismo še uspeli, da bi krill lastno potrebo. Omrežje železnice in drugih prometnih sredstev je še nedovršeno.

Da vse to izvedemo, da izkoristimo gozdove, rudnike in premogovnike in da si ustvarimo železnice in druga prometna sredstva, rabimo ogromne množine kapitala. Nedvomno je, da nimamo toliko denarja, da bi mogli se lotiti vseh teh podjetij v kratkem času. Saj na svojo žalost ne moremo kriti iz svojega niti vsakdanjih potrebščin. Vsak dan se zadolžujemo napram inostranstvu, ker ne pridelamo toliko, kolikor porabimo. Tekom pretečenega leta smo se zadolžili napram inostranstvu za ogromno svoto 8 milijard kron. Dokler ne dvignemo produkcije, in sicer v poljedelstvu, obrtništvu in industriji, ne moremo pričakovati zboljšanja naših gospodarskih prihič. Naše obrti in naše tovarne ne delajo s polno paro, ne producirajo niti polovico tega, kar bi lahko, ako bi v polnem obsegu zaposlili svoje stroje in svoje roke.

Šele tedaj, ko dvignemo produkcijo tako, da bomo vsaj toliko izražali, kolikor uvažamo, bomo imeli dovolj denarnih sredstev, da bomo mogli tudi nakupovati tujo industrijo, ki se nahaja na naših tleh. To se ne izpolni, vsaj v do glednem času ne. Še vedno bomo rabili tuj kapital. Iz cigavil rok naj vzamemo ta kapital? Do sedaj so nam ga dajali zlasti Nemci in Madžari, ki imajo večino naših industrijskih podjetij v svojih rokah. Že iz dosedanjih založb, ki jih imata Dunaj in Budimpešta v Jugoslaviji, bi morali plačati za obresti dividende itd. ogromne milijone vsako leto. Nevarnost pa ne tiči v teh milijonih, ki jih bomo letno plačevali, ampak v tem, da bodo Nemci in Madžari skušali potom svojih denarnih interesov dobiti v Jugoslaviji tudi politični vpliv. Tega se moramo ubraniti, kar pa dosežemo le, ako jih odvrnemo od sebe.

Ni prav lahko ostavit stare ter se lotiti novih finančnih in trgovskih zvez. Dosedanji poskusi s Čehi niso še privledli do zaželenega cilja. Krivda je na obeh straneh. Mi se nismo znali otresti starega gospodarskega lerobstva in nismo hoteli sprevediti, da se v Pragi baš tako dobro ali pa boljše kupi nego na Dunaju. Češka roba prihaja še danes mnogokrat preko avstrijskih posrednikov v naše roke! Na drugi strani so Čehi obračali premalo sistematične pozornosti jugoslovenskemu trgu. Spočetka so se oglašali spekulanti in pa taki, ki so hoteli visokih in pa hitrih dobičkov. Medtem ko je nemški kapital nalagal svoje gospodarske sile «na dolgo dobo» ter delal dalekovidno investicijsko politiko, sta češki industrialc in trgovec prihajala le na priložnostne kupčije in malo mislila na bodočnost. To je bila tem večja pogrška, ker so kakor rečeno, naši dosedanja gospodarski stiki še rahli in neorganizirani. Javno mnenje na Češkem se zadnje čase prav živahno zanima za jugoslovensko-češke gospodarske odnose. Češko časopisje svetuje trgovini in industriji naj zapostavi interes na neposrednem dobičku sistematičnemu propagandnemu delu z besedo in dejanjem.

Mi z veseljem pozdravljamo pripravljajočo se novo orijentacijo češke gospodarske politike napram Jugoslaviji. Vse se mora storiti, da se zblizajo na gospodarskem polju Čehi in Jugoslovenci. V ponedeljek se prične v Pragi veletrg, za katerega so Čehi vzbudili v našem trgovskem svetu veliko zanimanje. To je lep začetek. Političnemu bratstvu med obema narodoma naj sledi čim ožja in tesnejša gospodarska zajednica, pa se nam ne bo bati gospodarske nadvlade tujcev.

Ljubljanski trg. Mesa vseh vrst je na trgu v izobilju. Kvaliteta govejega mesa je na trgu izobiljalna. Goveje meso I. vrste 30 K, II. vrste 28 K; telečje meso I. 26 K, II. 24 K; svinjsko meso I. 32 K, II. 30 K; kozički jagnjeta 24 K. Ceno mesu določi mestni mazičtriat na podlagi

tačasne cene žive klavne živine in klavnih rezultatov kvalitativno različnih volov. Mesarju se pusti samo onl dobiček, ki ga vzdrževajo njegovega obrata nujno zahteva. Mesarji ne morejo samolastno postavljati nikalih cen. S sadjem je ljubljanski trg dobro založen, ravno tako z zelenjavo, jajci itd. Jabolka kg 8 do 10 kron, jaja kos 1.50 K. Preizkušnje mleka v pretečenem tednu so izpadle zopet neugodno. Stranše naj nosijo v preizkušnjo samo dobro premešano mleko. Današnje cene špicerijskega blaga so: Kava I. 64 do 96 K, III. 56 do 64 K, pražena kava I. 112 do 120 K, III. 70 do 80 K; rdeči sladkor 44 K, kristalni beli sladkor 52 K, sladkor v kockah 56 K; riž I. 26 do 32 K, II. 20 do 24 K; namizno olje 52 do 56 K liter, jedilno olje 48 do 52 K; vinski kis 5 do 5,60 K; navadni kis 4 do 4,40 K; mlet poper kg 64 K; sladka paprika 104 do 110 K; testenine I. 22 do 24 K, II. 19 do 20 K; liter petroleja 22 K.

Službeno carinjenje in carinsko posredovanje v Ljubljani. V razpisu generalne carinske direkcije z dne 2. julija 1920 je bilo določeno, da se imajo pri carinarnicah, kjer ni carinskih posredovalcev po določbah člena 35. carinskega zakona, vlagati carinske deklaracije po novem formulariju, po katerem bi lastniki sami ali pa preko carinskih posredovalcev vršili carinsko odpremo blaga. Do sedaj se ta način zacarinjevanja blaga pri carinarnici v Ljubljani ni mogel praktično izvrševati, ker posamezni deklaranti niso poznali carinskih predpisov in tarife in ker ni bilo carinskih posredovalcov. Ker pa sta sedaj v Ljubljani dva priznana carinska posredovalca (tvrdka »Balkana« in Anton Grom), je odredila uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do 38 in 41 do 48 ter 96 carinskega zakona podali. To pomeni, da je vsak deklarant dolžan v svoji carinski prijavi točno, po tarifi in po predpisanim obrazcu kvalificirati blago in priložiti vse dokumente, ki so predpisani za odpremo blaga. Dalje odrojuje uprava carinarnice na podlagi člena 28. carinskega zakona, da se od 1. marca t. l. dalje vrši carinjenje izvoznega blaga po izvornih deklaracijah in prijajah, katere bodo stranke, oziroma deklaranti v zmislu določb člena 30 do

Zlatorog

Usaka oseba potrebuje za lastno uporabo povprečno 12 kg mila na leto. Ena družina, sestava iz 6 oseb, rabi torej 72 kg. Ako kupujete importirano mozemsko milo, plačate za to 360 K več kakor pri uporabi

„Zlatorog - mila“

katero je v kakovosti nepresegljivo.

Glavno zastopstvo za Hraniško:

J. Runc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta 7.

Zlatorog

Obrambi muzej „Jugoslovanske Matice“ v Ljubljani.

Prva faza borbe za naše meje je zaključena. Pričeti moramo s pripravami na našo popolno ujedinjenje. Tekom poslednjih dveh let smo izprevideli, kolike važnosti je publicistična stran borbe za naše meje. Videli smo, kako je bilo naše delo oteženo, ker ni bilo nikjer potrebnega gradiva skupaj. Dobilo se je marsikaj, ali bilo ni raztreseno samo po raznih zavodih, temveč tudi pri privatnikih, ki so — sicer drage volje — morali priskočiti na pomoč.

Tekom zadnjih dveh let je gradivo, ki se tiče borbe za naše meje, silno naraslo. Obstojajo že razne zbirke, ali večinoma zasebne. Nobe na pa ni popolna. Dejstvo ni samo, da popolne zbirke vseh naših in nasprotnih letakov, brošur, knjig in kart še ni, temveč obstoja tudi nevarnost, da se gradivo, ki je sedaj še dostopno, sčasoma popolnoma porazgubi.

Zaradi tega se je osnoval pri Jugoslovanski Matici Obrambni muzej, ki naj sistematično deluje z onim delom, ki ga je pred desetletjem začela «Narodno-obrambna razstava».

«Obrambni muzej» hoče zbrati vse lastne in nasprotne uradne, poluradne in druge publikacije, ki se tičejo naših mej, ali pa so v zvezi z njimi, in sicer vse letake, časopise, brošure, karte in knjige, ki so jih o tej zadevi izdali uradi, poedinici ali pa razna društva in korporacije. Obrambni muzej hoče hraniti tudi fotografije raznih prireditev in akcij,

ki so v zvezi z našimi mejami; ravnotako tudi slike izza časa prevrata. Velik del gradiva nekdanje «Narodno-obrambne razstave» je muzeju že zasiguran, ravnotako do sedaj od Pisanarje za zasedeno ozemlje nabran material. Ali to so še fragmenti. Obračamo se tem potom na našo javnost, da pomaga po svojih močeh pri zbiranju tako važnega gradiva, ki naj se pošilja na naslov: «Obrambni muzej» Jugoslovanske Matice, Ljubljana, Prazakova ulica št. 3/1.

Navodila o naseljevanju dobrovoljcev

Glasom naredbe ministrstva za agrarno reformo z dne 2. septembra 1920, št. 14.011, se je že pričelo naseljevanje dobrovoljcev po nekaterih krajih naše države. Vsled velikega števila dobrovoljcev, ki prosijo za zemljo, pa ni mogoče zvršiti tega dela tekom kratkega časa, ker je tehnično delo preveliko in tudi finančna sredstva, ki so v ta namen nujno potrebna, niso dovoljna. Za leto 1920/1921. se naseli 3000 družin dobrovoljcev za stalno, in sicer: v jeseni 1920, leta 200 družin v Banatu, 200 v Bački, 300 v Slavoniji, 100 v Sremu, 100 v južnih srbskih krajih; spomladi 1921. leta pa: 500 družin v Banatu, 200 v Bački, 100 v Slavoniji, 100 v Sremu in 100 v južnih srbskih krajih. Razu te ga se naseli v raznih krajih 3000 družin začasno.

Dobrovoljci, ki se nasele stalno, dobijo potrebna materialna pomoč potom agrarnih zadrug (zajednic) dotične naselbine. Zato mora pristopiti v zadrugo vsak dobrovoljec, ki dobi zemljo. Pomoč, ki jo daje država potom zadruga, je seveda različna za posamezne člane in se ravna po njihovi potrebi. Sredstva, ki jih dobijo dobrovoljci, se morajo pa pozneje vrniti. V interesu hitrejši izvedbe naseljevanja bi zato bilo želeli, da bi se pre-

možnejši dobrovoljci odrekli bodisi popolnoma ali deloma pomoči v korist siromašnim.

Začasno naseljeni dobrovoljci se nasele bodisi v jeseni 1921. leta ali spomladi 1922. leta za stalno. Ker se tem ne more sedaj priskočiti materialno v pomoč, se jim izjemoma dovoljuje, da dajo prvo leto zemljo domačinom v delo na polovico ali tretjino, vendar pa je strogo prepovedano, dati to zemljo v denarni zakup. Kdor bi to napravil, se mu zemlja odvzame. To se tudi naredi, ako bi se izročena zemlja ne obdelala.

Kdor prosi za zemljo, mora dokazati, da je v resnici dobrovoljec, bodisi iz solunske fronte ali iz Dobruče. Od dobrovoljcev z Dobruče je vzeti v obzir, razen one, ki so došli na solunsko fronto, le one, ki so ostali v Rusiji z znanjem in odobenjem srbskih oblast, izločiti pa je one, ki so opustili svojo dolžnost, samovoljno ali brez oblastvenega odobrenja in odredbe. Obenem je dognati iz dokumentov, ali je bil prostec borec ali ne borec. Isto mora dokazati družina, ki se hoče okoristiti z ugodnostmi, ki bi jih imel izginiti ali v vojni padli dobrovoljec.

Da uredi ministrstvo, kar je potrebno za naselitev, mora imeti natančne podatke o družinskih in imovinskih razmerah dobrovoljčevih. Zato naj da vsaki dobrovoljec ki prošnja za zemljo, potrdilo občinskega predstojnika, v katerem naj se navede: 1. ime in priimek, 2. ali je zakonito oženjen, 3. ime otrok, njih starost, koliko možkih, koliko ženskih, 4. ali ima še koga v družini, ki ga mora rediti, koga, koliko let staroga, 5. ali ima poljedelske priprave in orodje, 6. kakšno in koliko živine ima (koliko goved, koliko konj, prašičev, ovac itd.), 7. ali ima potreben hrano za se in družino za tekoče leto, 8. ali ima pičo za živino, 9. ali ima potrebno seme, 10. približna teža vseh reči, ki bi se prevažale, 11. v kateri kraj bi se želel naseliti.

Vsaki dobrovoljec, ki hoče dobiti zemljo,

mora nadalje dokazati s potrdilom občinske oblasti, da je po poklicu poljedelec ali selski rokodelec. Dobrovoljci, ki so došli iz Amerike, naj dokažejo, da so bili to poprel, predno so odšli v Ameriko, s potrdilom domače občine.

Zemljo zamorejo dobiti le oni dobrovoljci, ki nimajo zemlje, ali je nimajo z ozirom na kvaliteto in kvantiteto in na število družinskih članov dovolj za svoje preživljanje in vzdrževanje družine. K prošnji je potrebno tozadevno potrdilo občine.

Nadalje mora občina potrditi, ali živi dobrovoljec s svojo družino samostalno ali v družbi (z očetom, bratom itd.) in navesti mora velikost, kakovost in plodnost zemlje ter število članov zadruge ter stavi svoje mnenje, ali je dobrovoljec in njegovi družini preseljevanje nujno potrebno.

Dobrovoljci, ki so rodom iz krajev, za sedenih po tujih državah in si ne morejo preskrbeti potrdil, morajo resnico podatkov potrditi s svojo častno besedo.

Dobrovoljci, njih družina in njih premoženje imetje imajo pravico za brezplačen prevoz po državnih železniceh do kraja naselitve.

Slovenskim dobrovoljcem, ki se ne marajo naseliti v zgoraj omenjenih pokrajinah, se oddeli za naseljevanje del veleposvetstva vojvode Esterhazyja v Dolnji Lendavi v Prekmurju. Dokler se pa ne razreši lastninskega vprašanja tega veleposvetstva, ki stoji pod agrarno reformo, se jim zamore dati zemlja le začasno, ozirom na veliko povpraševanje zemlje v Prekmurju, ki je jako goro obljudeno, tudi ne bo mogoče ustrezni veliki množini dobrovoljcev. V drugih krajih Slovenije pa je le malo veleposvetstniške zemlje in pridejo pri izvedbi agrarne reforme v poštev okoliške občine, zato se ne more drugod izvrševati kolonizacije dobrovoljcev.

Prošnjo naj se pošljejo na agrarno direktorij v Ljubljani potom okrožnih klubov oziroma centrale društva.

Po svetu.

× Spalna bolezen v New Yorku se — kakor poroča »New York Herald« — močno razširja. Naznanjenih je novih 11 oboljelih.

× Naraščanje samomorov v Ameriki. Število samomorov v Zedinjenih državah je lani zraslo za okroglo 1000 in je znašalo nad 6000, med temi 707 otroških samomorov. Najmlajši samomorilec je bil sta pet, najstarejši 103 leta.

× Pismo, ki je romalo 50 let. Leta 1871 je takratni lastnik založništva A. Mack in Comp. v Berlinu poslal pismo nekemu znanecu v Liverpool. Po 50letnem romanju je bilo pismo te dni vrnjeno oddajalcu s pripomočki, da ga ni bilo mogoče dostaviti naslovniku. Ovoj pisma je še dobro ohranjen.

× Porok in umrljivost v Franciji. Statistika v 90 departementih Francije z leta 1900-Loreno vred za leto 1920, 424.685 živih porodov in 337.720 primerov smrti

Lastnik in izdajatelj Konzorci »Jutra«. Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrujenosti telo maske s Fellerjevimi pravih Elza fluidor 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K Državna trošarina posebej.

Potrebni bi odvajajoče. Že odet okrepjujoče sredstvo? Poslušajte se le Fellerjevih pravih Elza-kroglic! Šest škatlic 18 K. — Omot in poštnina posebej, a na ceneje. — Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza-trg št. 531 Pratska, 436 F.

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, siv in strojni in vsakovrstni deli po ceni pri Batjelu, Ljubljana Stari trg 28. Sprejemajo se dvo kolesa, otroški vozički, siv las stroji itd. v popravilo. Mehanični glavnicar Karlovska cesta št. 4. 23 12-5

Ure, zlatino in srebrnino 161 kupite najceneje pri trdniki 52-24 Ivan Pakiz, Ljubljana, Stari trg 20.

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica IVAN BRICELJ, najstarejša delavnica, Karlovska cesta 16, se priporoča. Izvršite točno, cene zmerno. 5 52-25

Evcarske ure, zlatino in srebrnino nudi strokovno, urar F. Korosec, Sv. Florijana ulica 31. Vsako popravilo se izvrši vestno z garancijo. St. ro zlatino in srebrno se vame v zameno 227 52-23

HRVATSKI DRVOTRŽAC del za župansko gospodarstvo, trgovino in industrijo drva. Izvezi 1, 10, in 20 m mjen. in retpilna gorila-je k 120-. Adresar industrije drva k 20-. Zagreb, Stroumsky rova Lica 6. 187 14-13

441 Kupim v 6 vagonov 3-3 suhega bukovega oglja franko nalozalna postaja - Poudbe na J. Paljevo, Slomškova ulica št. 21.

Ivan Magdič krojač Ljubljana, G'edalška ulica 7 se priporoča za izdelovanje oblač 858 k predatoječi sezoni. 6-5

STAMPILJE 1: kavčuka CIRIL SIT 2: LJUBLJANA Sv. Petra cesta 411

Veliko zalogo velikonočnih in drugih razglednic po zelo niski ceni priporočila trdnika Ivan Bonac, Ljubljana.

Prodajalka, dobra moč, va ča korespondence, deace, in učbenka se sprejmeta. — Poudbe pod „št. 1873“ na upravništvu « Jutra». 419 2-2

Vino izbrano, naravno, belo ali rdečo, novo ali staro, po vrlo niski ceni na malo ali veliko, pošilja v poslatih sodih Ciglar, trgovina vina, Stubica, Hrvatska, Zagorje 329 0-9-9

Vračab inženir, naravno, belo ali rdečo, novo ali staro, po vrlo niski ceni na malo ali veliko, pošilja v poslatih sodih Ciglar, trgovina vina, Stubica, Hrvatska, Zagorje 329 0-9-9

Mesečno sobo z dvema posteljama, proti dolžnemu plačilu, se 1850. Naslov poto uprava «Jutra». 406 8

Pisalne stroje Remington nudi trdnika 335 8-7 **K. A. Kregar, Ljubljana.**

STAMPILJE GRAVEUR ANT. ČERNE LJUBLJANA DVORNI TRG 1 franko 478 8-11

Obvestilo. Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova čela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega izdelka. 523 28

Ant. in Jož. Brajer-Kapele Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

G. F. Jurásek glasbenik in komponist v Ljubljani Wolfova ulica 12. vrnijem uglaševanja ter popravila glasovnikov in harmonijev sp. ali isto strokovno točno in cen. 455 52-16

Klobuke in slamnike vseh vrst, od preprostih do najfinišjih nudi vedno v zalog. tovarna klobukov in slamnikov Franc Cerar v Stobu pošta in želo. postaja Domžale pri Ljubljani. V popravila prevzema tudi vse tozadevna dela ter pr oblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema v naročila in moderniziranje trdnika Kovačević i Tršna v Prešernovi ulici št. 8, kjer se sprejema 304 v sredo in v soboto. 20-4

Stanovanje v Ljubljani ali bližnji okolici, ob stojiče in kuhinje, dve ali tri sobe se 1550. Dobra nagrada in dobro plačilo zagotovi. Poudbe na Anon. ekspedicijo 624 AL Metelk. Ljubljana. 3-1

Vrtnarji! ki ste merodajni za pronojo dobrih semen, sporočamo, da so nam semena iz Nemčije pravkar dopela leta oddajamo z največ mogočo garancijo. Cenik pošljemo na zahtevo. Trgovina s semenom Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 308 0 7

Zahvala. Čast mi je, p. n. občinstvu naznaniti, da sem svojo dosedanjo gostilno v Gradišču št. 2 opustila ter se za dosedanji obisk najtopleje zahvaljujem. Obenem naznanjam, da sem pre vzela prvovrstni hotel Malner na Bledu. Se priporočam za nadaljnji in bilni obisk ter beležim z odličnim spoštovanjem 425 **Jos. Schmit** Bled, hotel Malner.

Trgovski vodja se išče za našo prodajno in instalacijsko pisarno proti takojšnjemu vstopu. Ozira se samo na prvovrstne moči, ki so v enakih službi elektrotehnične stroke že delovali ter morajo biti slovenskega jezika v govoru in pisavi zmožni. Ponudbe z navedbo podrobnosti, referenc in zahtev plače na Družbo za električno industrijo, Maribor, Jarčičeva ulica 8. 436 52-33

F. BRUMAT Ljubljana Konkurenčne cene! **Manufaktura in tkanine** Mestni tra 25/L. 436 52-33

Moške klobuke priporočila 336 5-3 **Čadež - Ljubljana** Mestni trg. G. klobučarjem in trgovcem pošiljam na zahtevo vzorce.

Benzin-motor, 10 P.S., prodi T. Kor. Ljubljana, Poljanška cesta št. 2. 415 4 3

Knjigovodkinja 2-2 staraša moč, z dol. očetno prakso, za njem dvojnega in osnovnega knjigovodstva, samostojna nem. ka in slovenska korespondenja, 2 li služb v Ljubljani ali pa v kakem kraju blizu Ljubljane. Kjer bi se ji nudila prikrita dobiti malo stanovanje, obstoječe iz ene male sobe in kuhinje ali samo ene prazne sobe. Cenilno poudbe pod „Vestna staraša moč“ na upravništvu «Jutra».

Rajigovodja (bilančnik) o. ut. jmo ure. Refektira se samo na izvedbano moč. Pisarne poudbe z navedbo honorarja pod „Rajigovodja“ na Anon. eksped. št. 429 429

Zastopnika za Liubliano išče Zagrebška vinska trdnika. Pisarne poudbe pod „št. 430“ na upravništvu «Jutra». 430

Konkurenčne cene! 436 52-33

877 Kupim hišo z vrtom najmanj 5 sob, v najbližji okolici Ljubljane. Cena postranska stvar. Poudbe na Anon. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana.

877 Kupim hišo z vrtom najmanj 5 sob, v najbližji okolici Ljubljane. Cena postranska stvar. Poudbe na Anon. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana.

KLOBUKI!!! Preoblikovalnica v Ljubljani (v več v Domža ah) moških in ženskih klobukov po najnovejši spomladanski radi : prodaja novih klobukov : trdnika ALOJZI JANEŽIČ. K načinje in pop a i anj zamostalih klobukov za dame v salonu M. JEGLIČ. 435 Obe podjetji: 3-1 Ljubljana, S. mškova ulica št. 27.

Kontoristinjo, večbo strojeji ja, slovensko, vsenke in nem ke steno-grafio ter srbohrvaščine 1883 v stalno službo vrdka Vaso Petričič ulici J. Sameo.

DRAGO BESELJAK Anonončni in informačni zavod, Ljubljana, Cankurjeva naor. 5.

Prodaja in nakup posestev, posojila, trgovske izravnavo, ameriške zadeve. Gospodarska pisarna dr. IV. CERNE, Ljubljana, Miklčičeva cesta št. 6, telefon 37. 887 12-4

Radi preselitve naprodaj. Nova dvo nadstrop. a hiša z devetimi stankami, vrt, klet pripravna za vipsko trgovino, dvorišče, stano amio takoj prosto. An onni zavod DRAGO R/55 BESELJAK, Ljubljana. 416 3-2

R/57 Kupim hišo z vrtom 427 3-1

R/59 Dve parceli v Ljubljani. 426 3-1 pripravne za vrt, stavbišče ali skled 550 se prodasta skupaj ali posamezno: o Vprašanja pod „R 59“ n Anon. n zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana.